

Επαναληπτική Εξέταση στο Μάθημα: "ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΚΤΥΩΝ" (5^ο εξάμηνο)

(Διάρκεια: 3 ώρες)

ΟΜΑΔΑ Α

Ημερομηνία: 20 Σεπτεμβρίου 2004

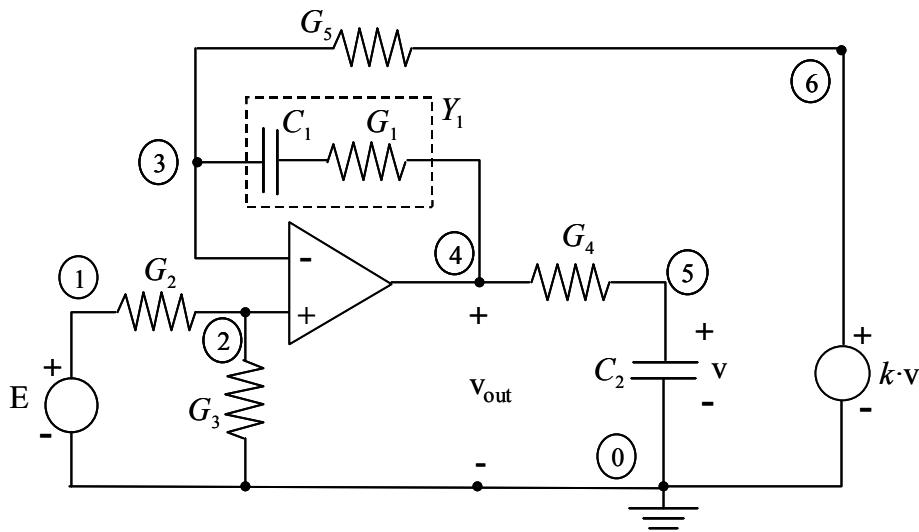
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: _____

Παρατηρήσεις: - Να γράψετε τον αριθμό των διφύλλων που παραδίδετε (Το παρόν επιστρέφεται)
- Να γράψετε το όνομά σας σε κάθε δίφυλλο που παραδίδετε

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Θέμα 1 (35%)

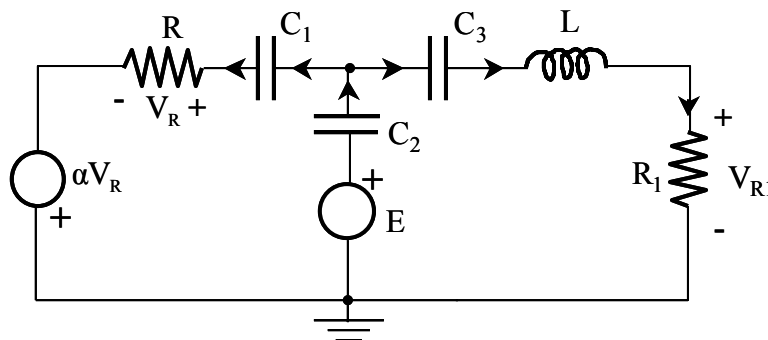
Για το κύκλωμα του Σχήματος

- (10%) Να γραφούν οι εξισώσεις της τροποποιημένης μεθόδου κόμβων με χρήση δύο γράφων.
- (10%) Να ευρεθεί η συνάρτηση μεταφοράς $G(s) = V_{out}(s)/E(s)$.
- (10%) Ας είναι $G_1 = 2\Omega^{-1}$, $G_2 = G_3 = G_4 = G_5 = 1\Omega^{-1}$, $C_1 = C_2 = 1F$. Το κύκλωμα διεγείρεται με ημιτονική πηγή τάσης $E(t) = 20\eta\mu(4t)$ και παρατηρείται πώς μεταβάλλεται η απόκριση $V_{out}^{HMK}(t)$ του κυκλώματος στην ημιτονική μόνιμη κατάσταση όταν μεταβάλλεται το κέρδος k της εξαρτημένης πηγής. Να ευρεθεί η τιμή του κέρδους k έτσι ώστε το πλάτος της απόκρισης $V_{out}^{HMK}(t)$ να μεγιστοποιείται (ως προς k).
- (5%) Αν $k = 1.6$ και οι τιμές των άλλων στοιχείων είναι όπως στο προηγούμενο ερώτημα, να ευρεθεί η απόκριση $V_{out}(t)$ του κυκλώματος στη διέγερση $E(t) = e^{-t}$.

Θέμα 2 (40%)

Για το κύκλωμα του Σχήματος

α. Εάν $\alpha \neq 1$, να γραφούν οι εξισώσεις καταστάσεως ως προς διάνυσμα καταστάσεων

$$[v_{C_1}(t), v_{C_2}(t), v_{C_3}(t), i_L(t)]^T$$

και απόκριση την τάση κατά μήκος της αντίστασης R_1 .

β. Εάν οι τιμές των πυκνωτών είναι 1F, του επαγωγέα 1H και των αντιστάσεων 1Ω, να ευρεθεί η συνάρτηση μεταφοράς

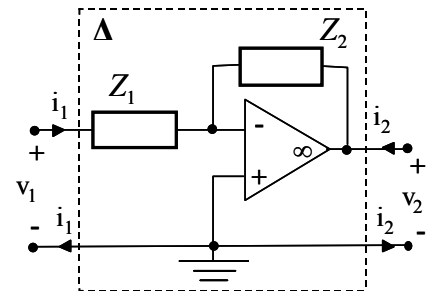
$$G(s) = \frac{V_{R_1}(s)}{E(s)}$$

γ. Να ευρεθούν οι τιμές του κέρδους της εξαρτημένης πηγής α για τις οποίες η περιγραφή του συστήματος είναι ευσταθής.

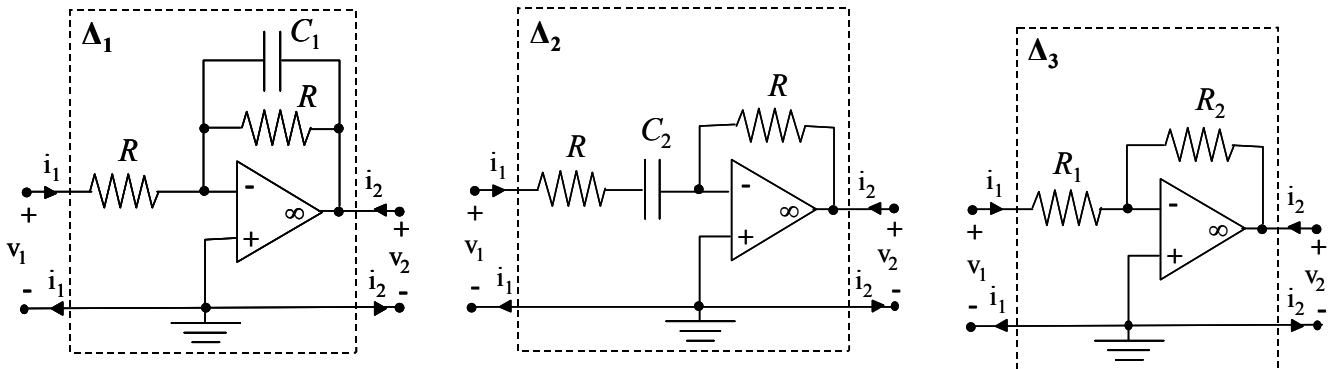
δ. Εάν $\alpha=1$, να γραφούν οι εξισώσεις καταστάσεως του συστήματος. Να σχολιάσετε την τάξη της περιγραφής και τη μορφή του νέου διανύσματος καταστάσεως.

Θέμα 3 (30%)

α. (5%) Για το δίθυρο Δ του διπλανού Σχήματος, να ευρεθεί η μήτρα παραμέτρων μεταφοράς T και η συνάρτηση μεταφοράς $H(s) = V_2(s)/V_1(s)$, συναρτήσει των συνθέτων αντιστάσεων Z_1 και Z_2 του σχήματος.

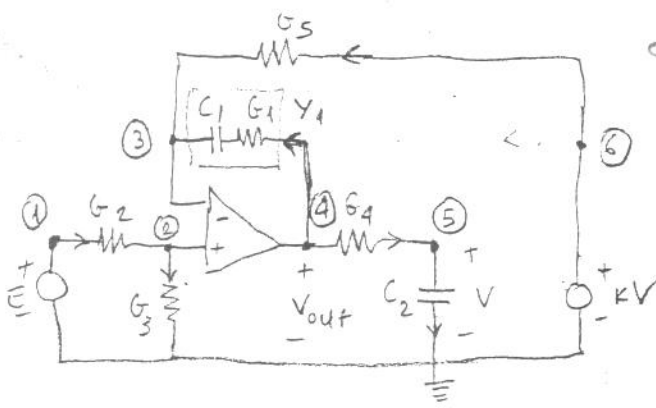

β. (10%) Για τα δίθυρα Δ_1 , Δ_2 και Δ_3 του παρακάτω Σχήματος, να ευρεθούν οι μήτρες παραμέτρων μεταφοράς T_i και οι αντίστοιχες συναρτήσεις μεταφοράς $H_i(s)$ ($i=1, \dots, 3$). Να χαρακτηριστεί η λειτουργία καθενός από τα δίθυρα αυτά.

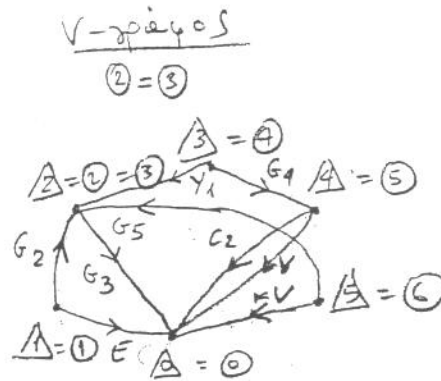
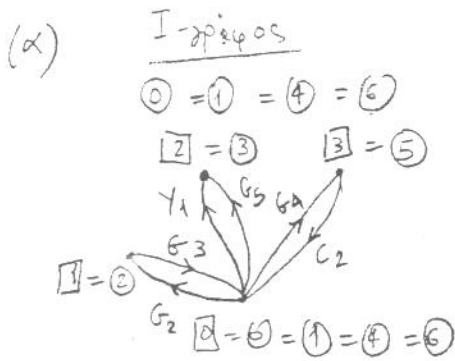
γ. (10%) Να σχεδιασθεί το δίθυρο Δ' που προκύπτει με αλυσωτή σύνδεση των Δ_1 , Δ_2 και Δ_3 (με τη σειρά $\Delta_1 \rightarrow \Delta_2 \rightarrow \Delta_3$). Χρησιμοποιώντας τα αποτελέσματα του προηγούμενου ερωτήματος, να ευρεθεί η μήτρα παραμέτρων μεταφοράς T' αυτού, καθώς και η συνάρτηση μεταφοράς $H'(s) = V_{out}(s)/V_{in}(s)$ (όπου V_{out} η τάση εξόδου του Δ_3 και V_{in} η τάση εισόδου του Δ_1).

δ. (5%) Εάν υποθέσουμε ότι $C_1 < C_2$, να σχεδιαστεί προσεγγιστικά η μορφή που θα έχει το ασυμπτωτικό διάγραμμα Bode πλάτους της $H'(s)$ και να χαρακτηριστεί η λειτουργία του συνολικού διθύρου Δ' .

A

1.9.24

	A	B	C	D	E
I	$-G_2$	$G_2 + G_3$	0	0	0
II	0	$Y_1 + G_3$	$-Y_1$	0	$-G_5$
III	0	0	$-G_4$	$G_4 + sC_2$	0
KV	0	0	0	$-k$	1
E	1	0	0	0	0

$$\begin{bmatrix} V_A \\ V_B \\ V_C \\ V_D \\ V_E \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ E \end{bmatrix}$$

(b) $\Delta(s) = (G_2 + G_3) [-Y_1 (sC_2 + G_4) + G_4 (-k G_5)]$

$= -(G_2 + G_3) [sC_2 Y_1 + Y_1 G_4 + k G_4 G_5]$

$\frac{1}{Y_1} = \frac{1}{sC_1} + \frac{1}{G_1} = \frac{sC_1 + G_1}{sC_1 G_1} \Rightarrow Y_1 = \frac{sC_1 G_1}{sC_1 + G_1}$

$\Delta(s) = -\frac{(G_2 + G_3)}{sC_1 + G_1} [s^2 C_1 C_2 G_1 + sC_1 G_1 G_4 + sC_1 k G_4 G_5 + k G_1 G_4 G_5]$

$= -\frac{(G_2 + G_3)}{sC_1 + G_1} [s^2 C_1 C_2 G_1 + sC_1 G_1 (G_4 + k G_5) + k G_1 G_4 G_5]$

$\Delta_{\text{III}}(s) = E (-G_2) (Y_1 + G_3) (sC_2 + G_4) = -\frac{E G_2}{sC_1 + G_1} (sC_1 G_1 + (sC_1 + G_1) G_3) (sC_2 + G_4)$

$= -\frac{E G_2}{sC_1 + G_1} [sC_1 (G_1 + G_3) + G_1 G_3] (sC_2 + G_4)$

$$G(s) = \frac{V_{out}}{E} = \frac{V_4}{E} = \frac{V_3}{E} = \frac{\Delta_3(s)}{E \Delta(s)} =$$

$$= \frac{-E G_2 [s C_1 (G_1 + G_5) + G_1 G_5] (s C_2 + G_4)}{-E (G_2 + G_3) [s^2 C_1 C_2 G_1 + s C_1 G_4 (G_1 + G_5) + G_1 G_4 G_5]}$$

(8) Ανάλυση $G_1 = 2 \Omega^{-1}$, $G_2 = G_3 = G_4 = G_5 = 1 \Omega^{-1}$, $C_1 = C_2 = 1 F$.

Το κύκλωμα διεγείρεται με ημιτονική πηγή τάσης $E(t) = 20 \sin(4t)$ και παρατηρείται η μεταβάσει ~~η~~ απόκριση $V_{out}^{HMK}(t)$ του κυκλώματος στην ημιτονική πρόσημη κατάσταση όταν μεταβάλλεται το κέρδος K της εξαρτημένης πηγής. Να ερευνηθεί η τιμή του κέρδους K ^{έτσι} ώστε το πλάτος της απόκρισης $V_{out}^{HMK}(t)$ να μεγιστοποιείται (ως προς K).

$$G(s) = \frac{(3s+2)(s+1)}{2[2s^2 + s(k+2) + 2k]}$$

$$V_{out}^{HMK}(t) = |\bar{V}| \sin(4t + \arg(\bar{V}))$$

όπου $\bar{V} = |E| G(j\omega) = 20 G(j4) = \frac{20(12j+2)(4j+1)}{2(-32 + 4(k+2)j + 2k)}$

$$|\bar{V}| = \frac{10 |12j+2| |4j+1|}{|2k-32 + 4(k+2)j|}$$

Το πλάτος γίνεται μέγιστο όταν ο παρονομαστής γίνει ελάχιστος (διότι ο αριθμητής δεν εξαρτάται από το K), επομένως:

$$\min_K \left\{ (2k-32)^2 + 16(k+2)^2 \right\} \Rightarrow \pi(k)$$

$$\frac{d\pi(k)}{dk} = 2(2k-32)2 + 32(k+2)$$

Το βέλτιστο K ωρίζεται από $\frac{d\pi(k)}{dk} = 0$, δηλαδή

$$4(2k-32) + 32(k+2) = 0 \Leftrightarrow 8k - 128 + 32k + 64 = 0$$

$$\Rightarrow 40k = 64 \Rightarrow k = \frac{64}{40} = \frac{16}{10} = 1.6$$

10) Αν $K=1.6$ και οι τιμές των στοιχείων όπως στο προηγούμενο φύλλο, να βρεθεί η απόκριση $V_{out}(t)$ του κυκλώματος στη διεγέρση $E(t) = e^{-t}$.

$$V_{out}(t) = \mathcal{L}^{-1} \{ G(s) E(s) \}$$

$$E(s) = \mathcal{L} \{ e^{-t} \} = \frac{1}{s+1}$$

$$G(s)E(s) = \frac{(3s+2)(s+1)}{2(2s^2+3.6s+3.2)} \cdot \frac{1}{(s+1)} = \frac{3s+2}{2(2s^2+3.6s+3.2)}$$

$$V_{out}(t) = \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{3s+2}{2(2s^2+3.6s+3.2)} \right\} = \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{3}{4} \frac{s+2/3}{s^2+1.8s+1.6} \right\}$$

$$= \frac{3}{4} \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{s+2/3}{(s+0.9)^2 + 1.6 - 0.81} \right\} =$$

$$= \frac{3}{4} \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{s+0.667}{(s+0.9)^2 + (0.8889)^2} \right\}$$

$$= \frac{\sqrt{(0.667-0.9)^2 + 0.79}}{0.8889} e^{-0.9t} \sin \left(0.8889t + \arctan \left\{ \frac{0.8889}{0.667-0.9} \right\} \right)$$

$$= \cancel{0.0338} e^{-0.9t} \sin(0.8889t - 1.314)$$

$$= 0.77535 e^{-0.9t} \sin(0.8889t - 3.8092)$$

↑ rad. : ↘ rad

$$(\alpha) \begin{cases} V_1 - i_1 Z_1 = 0 \\ V_2 + i_1 Z_2 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} V_1 = Z_1 \cdot i_1 \\ i_1 = -\frac{1}{Z_2} V_2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} V_1 = -\frac{Z_1}{Z_2} V_2 \\ i_1 = -\frac{1}{Z_2} V_2 \end{cases} \quad \left| \begin{array}{l} \text{Σ εν. } z_{c1} \\ \text{Οψη:} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} V_1 \\ i_1 \end{pmatrix} = \underbrace{\begin{pmatrix} -Z_1/Z_2 & 0 \\ -1/Z_2 & 0 \end{pmatrix}}_T \begin{pmatrix} V_2 \\ -i_2 \end{pmatrix} \quad \text{⊗} \quad T = \begin{pmatrix} A & B \\ C & D \end{pmatrix}, \quad \begin{array}{l} A = -Z_1/Z_2 \\ C = -1/Z_2 \end{array}$$

$$\Rightarrow H = \frac{V_2}{V_1} = \frac{Z_1}{D + AZ_2} \xrightarrow{Z_2 \rightarrow \infty} \frac{1}{A} \Rightarrow \boxed{H(s) = -\frac{Z_2}{Z_1}} \quad \text{⊗}$$

$$(\beta) \Delta_1: \begin{cases} z_1 = R, & z_2 = \frac{R \frac{1}{sC_1}}{R + \frac{1}{sC_1}} = \frac{R}{1 + sRC_1} \end{cases}$$

$$\text{⊗} \quad T_1 = \begin{pmatrix} A_1 & B_1 \\ C_1 & D_1 \end{pmatrix}, \quad \begin{array}{l} B_1 = A_1 = 0 \\ A_1 = -\frac{z_1}{z_2} = -\frac{R}{\frac{R}{1 + sRC_1}} = -(1 + sRC_1) \\ C_1 = -\frac{1}{z_2} = -\frac{1 + sRC_1}{R} \end{array}$$

$$\Rightarrow \text{⊗} \quad H_1(s) = \begin{pmatrix} T_1 = \begin{bmatrix} -(1 + sRC_1) & 0 \\ -\frac{(1 + sRC_1)}{R} & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow H_1(s) = -\frac{1}{1 + sRC_1} \end{pmatrix}$$

(Ραδικός γύρω)

$\omega_1 = \frac{1}{RC_1}$

$$\Delta_2: z_1 = R + \frac{1}{sC_2} = \frac{1 + sRC_2}{sC_2}, \quad z_2 = R$$

$$\text{⊗} \quad T_2 = \begin{pmatrix} -\frac{1 + sRC_2}{sRC_2} & 0 \\ -\frac{1}{R} & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow H_2(s) = -\frac{sRC_2}{1 + sRC_2}$$

(Υψηλός)

$\omega_2 = \frac{1}{RC_2}$

$$\Delta_3: z_1 = R_1, \quad z_2 = R_2$$

$$\text{⊗} \quad T_3 = \begin{pmatrix} -R_1/R_2 & 0 \\ -1/R_2 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow H_3(s) = -\frac{R_2}{R_1} \quad \text{⊗} \quad \text{(σταθερός κέρως)}$$

(r)

$$T = T_1 \cdot T_2 \cdot T_3 = \begin{pmatrix} A_1 & 0 \\ C_1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} A_2 & 0 \\ C_2 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} A_3 & 0 \\ C_3 & 0 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} A_1 \cdot A_2 & 0 \\ C_1 \cdot A_2 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} A_3 & 0 \\ C_3 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} A_1 \cdot A_2 \cdot A_3 & 0 \\ C_1 \cdot A_2 \cdot A_3 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} A & 0 \\ C & 0 \end{pmatrix}$$

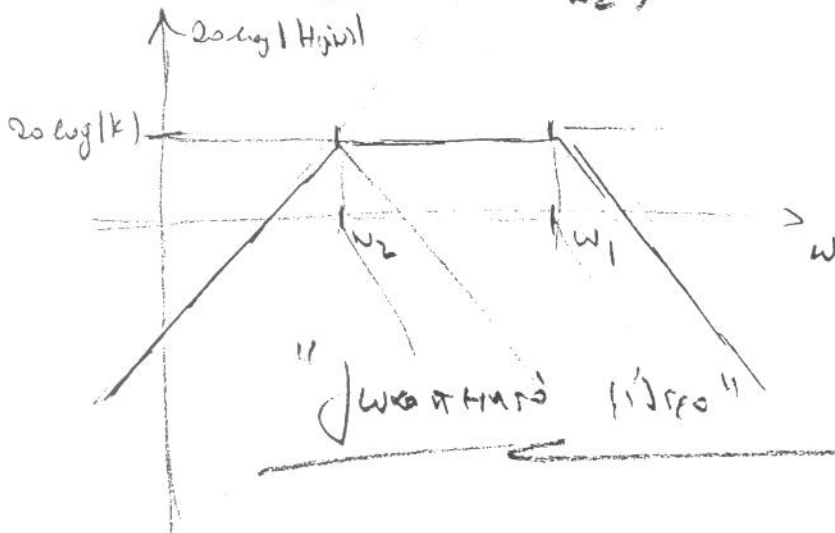
$$\begin{cases} A = A_1 \cdot A_2 \cdot A_3 = - (1 + sRC_1) \frac{(1 + sRC_2)}{sRC_2} \frac{R_1}{R_2} = - \frac{(1 + sRC_1)(1 + sRC_2)}{sRC_2} \frac{R_1}{R_2} \\ C = C_1 \cdot A_2 \cdot A_3 = - \frac{1 + sRC_1}{R} \cdot \frac{1 + sRC_2}{sRC_2} \frac{R_1}{R_2} = - \frac{R_1}{R_2} \frac{(1 + sRC_1)(1 + sRC_2)}{R sRC_2} \end{cases}$$

$$\left| H(s) = \frac{1}{A} = - \frac{R_2}{R_1} \frac{sRC_2}{(1 + sRC_1)(1 + sRC_2)} \right|$$

$$\begin{cases} \omega_1 = \frac{1}{RC_1} \\ \omega_2 = \frac{1}{RC_2} \end{cases} \left. \begin{array}{l} \omega_1 < \omega_2 \\ \Rightarrow \omega_1 > \omega_2 \end{array} \right\}$$

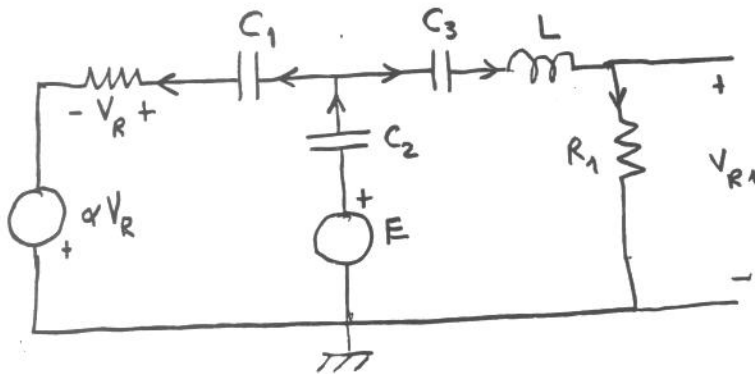
$$H(s) = -K \cdot \frac{s/\omega_2}{(1 + s/\omega_1)(1 + s/\omega_2)}$$

$$K = \frac{R_2}{R_1}$$

ΟΜΑΔΑ Α

Για το κύκλωμα του Σχήματος

1. Εάν $a \neq 1$, να γραφούν οι εξισώσεις καταστάσεως ως προς διάνυσμα καταστάσεων $[v_{C_1}(t), v_{C_2}(t), v_{C_3}(t), i_L(t)]^T$ και απόκριση την τάση κατά μήκος της αντίστασης R_1 .
2. Εάν οι τιμές των πυκνωτών είναι $1F$, του επαγωγέα $1H$ και των αντιστάσεων 1Ω , να ευρεθεί η συνάρτηση μεταφοράς

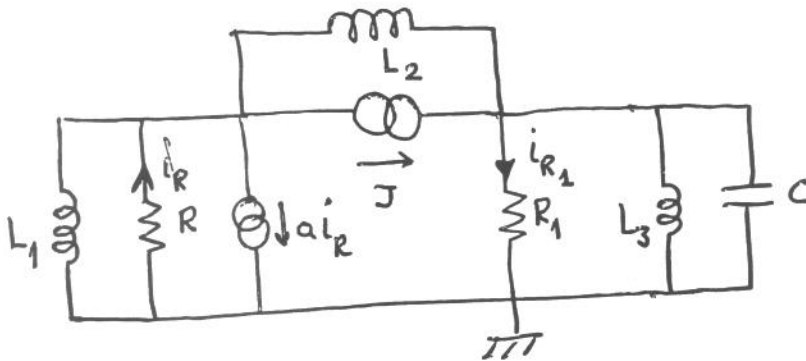
$$G(s) = \frac{V_{R_1}(s)}{E(s)}$$

3. Να ευρεθούν οι τιμές του κέρδους της εξαρτημένης πηγής a για τις οποίες η περιγραφή του συστήματος είναι ευσταθής.
4. Εάν $a=1$, να γραφούν οι εξισώσεις καταστάσεως του συστήματος. Να σχολιάσετε την τάξη της περιγραφής και τη μορφή του νέου διανύσματος καταστάσεως.

ΟΜΑΔΑ Β

Για το κύκλωμα του Σχήματος

- Εάν $a \neq 1$, να γραφούν οι εξισώσεις καταστάσεως ως προς διάνυσμα καταστάσεων $[i_{L_1}(t), i_{L_2}(t), i_{L_3}(t), v_C(t)]^T$ και απόκριση την ένταση δια μέσου της αντίστασης R_1 .
- Εάν οι τιμές του πυκνωτή είναι $1F$, των επαγωγέων $1H$ και των αντιστάσεων 1Ω , να ευρεθεί η συνάρτηση μεταφοράς

$$G(s) = \frac{I_{R_1}(s)}{J(s)}$$
- Να ευρεθούν οι τιμές του κέρδους της εξαρτημένης πηγής a για τις οποίες η περιγραφή του συστήματος είναι ευσταθής.
- Εάν $a=1$, να γραφούν οι εξισώσεις καταστάσεως του συστήματος. Να σχολιάσετε την τάξη της περιγραφής και τη μορφή του νέου διανύσματος καταστάσεως.

1.

Εφαρμόζοντας ΝΤΚ στο βρόχο των στοιχείων E, C₂, C₁, R, Εξαρτημένη Πηγή, λαμβάνεται.

$$v_{C_1}(t) + v_{C_2}(t) + v_R(t) - \alpha v_R(t) - E = 0 \quad (1)$$

ή

$$(1-\alpha)v_R(t) = E - v_{C_1}(t) - v_{C_2}(t) \quad (2)$$

Καθώς

$$v_R(t) = Ri_R = Ri_{C_1} = RC_1 \frac{dv_{C_1}}{dt} \quad (3)$$

από τη σχέση (2) λαμβάνεται

$$(1-\alpha)RC_1 \frac{dv_{C_1}}{dt} = -v_{C_1}(t) - v_{C_2}(t) + E \quad (3)$$

ή

$$\boxed{\frac{dv_{C_1}}{dt} = -\frac{1}{(1-\alpha)RC_1} v_{C_1}(t) - \frac{1}{(1-\alpha)RC_1} v_{C_2}(t) + \frac{1}{(1-\alpha)RC_1} E} \quad (5)$$

Εφαρμόζοντας ΝΤΚ στο βρόχο των στοιχείων E, C₂, C₃, L, R₁, λαμβάνεται.

$$v_{C_3}(t) + v_{C_2}(t) + v_{R_1}(t) + v_L(t) - E = 0 \quad (6)$$

Λαμβάνοντας υπόψη ότι

$$v_L(t) = L \frac{di_L}{dt} \quad (7)$$

$$v_{R_1}(t) = R_1 i_L(t) \quad (8)$$

η σχέση (6) γράφεται

$$L \frac{di_L}{dt} = -v_{C_3}(t) - v_{C_2}(t) - R_1 i_L(t) + E \quad (9)$$

ή

$$\boxed{\frac{di_L}{dt} = -\frac{1}{L} v_{C_3}(t) - \frac{1}{L} v_{C_2}(t) - \frac{R_1}{L} i_L(t) + \frac{1}{L} E} \quad (10)$$

Καθώς οι εντάσεις των στοιχείων L, C₂ ταυτίζονται, θα είναι

$$i_L = C_3 \frac{dv_{C_3}}{dt} \quad (11)$$

ή ισοδύναμα

$$\boxed{\frac{dv_{C_3}}{dt} = \frac{i_L}{C_3}} \quad (12)$$

Εφαρμόζοντας ΝΡΚ στον κόμβο των ακροδεκτών των στοιχείων C_1, C_2, C_3 , θα είναι

$$i_{C_1} + i_{C_3} = C_1 \frac{dv_{C_1}}{dt} + C_3 \frac{dv_{C_3}}{dt} = i_{C_2} = C_2 \frac{dv_{C_2}}{dt} \quad (13)$$

Συνδυάζοντας τις (5) και (13) λαμβάνεται

$$\frac{dv_{C_2}}{dt} = \frac{1}{C_2} i_L + \frac{1}{(1-\alpha)RC_2} v_{C_1}(t) - \frac{1}{(1-\alpha)RC_2} v_{C_2}(t) + \frac{1}{(1-\alpha)RC_2} E \quad (14)$$

Η απόκριση του συστήματος είναι

$$y = v_{R_1}(t) = R_1 i_L(t) \quad (15)$$

Οι εξισώσεις (5), (10), (12), (14) και (15) αποτελούν τις εξισώσεις καταστάσεως του συστήματος, οι οποίες γράφονται σε μητρική μορφή ως εξής.

$$\begin{bmatrix} \frac{dv_{C_1}}{dt} \\ \frac{dv_{C_2}}{dt} \\ \frac{dv_{C_3}}{dt} \\ \frac{di_L}{dt} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{(1-\alpha)RC_1} & -\frac{1}{(1-\alpha)RC_1} & 0 & 0 \\ -\frac{1}{(1-\alpha)RC_2} & -\frac{1}{(1-\alpha)RC_2} & 0 & \frac{1}{C_2} \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{C_3} \\ 0 & -\frac{1}{L} & -\frac{1}{L} & -\frac{R_1}{L} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_{C_1}(t) \\ v_{C_2}(t) \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \frac{1}{(1-\alpha)RC_1} \\ \frac{1}{(1-\alpha)RC_2} \\ 0 \\ \frac{1}{L} \end{bmatrix} E \quad (16)$$

$$y = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & R_1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_{C_1}(t) \\ v_{C_2}(t) \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix}$$

2.

Εάν τεθεί $\beta = 1/(1-\alpha)$, για μοναδιαίες τιμές των στοιχείων οι εξισώσεις καταστάσεως του συστήματος γίνονται

$$\dot{\underline{x}} = \frac{d}{dt} \begin{bmatrix} v_{C_1}(t) \\ v_{C_2}(t) \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix} = \underline{A}\underline{x} + \underline{B}u = \begin{bmatrix} -\beta & -\beta & 0 & 0 \\ -\beta & -\beta & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & -1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_{C_1}(t) \\ v_{C_2}(t) \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \beta \\ \beta \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} E \quad (17)$$

$$y = \underline{C}\underline{x} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_{C_1}(t) \\ v_{C_2}(t) \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix}$$

Η συνάρτηση μεταφοράς θα είναι

$$G(s) = \underline{C}[sI - \underline{A}]^{-1}\underline{B} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s+\beta & \beta & 0 & 0 \\ \beta & s+\beta & 0 & -1 \\ 0 & 0 & s & -1 \\ 0 & 1 & 1 & s+1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} \beta \\ \beta \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \quad (18)$$

Από τη Σχέση (18) προκύπτει ότι χρειάζεται ο υπολογισμός μόνο των στοιχείων (4,1), (4,2) και (4,4) της μήτρας $[sI - \underline{A}]^{-1}$. Θα είναι

$$\psi(s) = \det \begin{bmatrix} s+\beta & \beta & 0 & 0 \\ \beta & s+\beta & 0 & -1 \\ 0 & 0 & s & -1 \\ 0 & 1 & 1 & s+1 \end{bmatrix} = (s+\beta) \begin{vmatrix} s+\beta & 0 & -1 \\ 0 & s & -1 \\ 1 & 1 & s+1 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} \beta & 0 & -1 \\ 0 & s & -1 \\ 0 & 1 & s+1 \end{vmatrix} = \quad (19)$$

$$= (s+\beta)[(s+\beta)(s^2+s+1)+s] - \beta^2(s^2+s+1) = s^4 + (1+2\beta)s^3 + (2+2\beta)s^2 + 3\beta s$$

$$\text{Στοιχείο (4,1)} = (-1)^{4+1} \frac{\begin{vmatrix} \beta & s+\beta & 0 \\ 0 & 0 & s \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix}}{\psi(s)} = \frac{\beta s}{\psi(s)} \quad (20\alpha)$$

$$\text{Στοιχείο (4,2)} = (-1)^{4+2} \frac{\begin{vmatrix} s+\beta & \beta & 0 \\ 0 & 0 & s \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix}}{\psi(s)} = -\frac{s^2 + \beta s}{\psi(s)} \quad (20\beta)$$

$$\text{Στοιχείο (4,4)} = (-1)^{4+4} \frac{\begin{vmatrix} s+\beta & \beta & 0 \\ \beta & s+\beta & 0 \\ 0 & 0 & s \end{vmatrix}}{\psi(s)} = \frac{s^3 + 2\beta s^2}{\psi(s)} \quad (20\gamma)$$

Συνεπώς η συνάρτηση μεταφοράς θα είναι

$$G(s) = \beta \frac{\beta s}{\psi(s)} + \beta \left(-\frac{s^2 + \beta s}{\psi(s)} \right) + \frac{s^3 + 2\beta s^2}{\psi(s)} = \frac{s^3 + \beta s^2}{\psi(s)} = \frac{s^2 + \beta s}{s^3 + (1+2\beta)s^2 + (2+2\beta)s + 3\beta} \quad (21)$$

Αξίζει να παρατηρηθεί ότι υπάρχει κοινός παράγοντας (το s) μεταξύ των πολυωνύμων του αριθμητή και του παρονομαστή και συνεπώς η περιγραφή του συστήματος είναι μη ελέγξιμη ή μη παρατηρήσιμη ή ταυτόχρονα μη ελέγξιμη και μη παρατηρήσιμη.

3.

Το χαρακτηριστικό πολυώνυμο της περιγραφής του συστήματος είναι

$$\psi(s) = s^3 + (1+2\beta)s^2 + (2+2\beta)s + 3\beta \quad (22)$$

Καθώς το $\psi(s)$ αναλύεται σε παράγοντες, εξετάζεται κάθε παράγων χωριστά.

Ο παράγων s έχει ρίζα επάνω στο φανταστικό άξονα.

Για τον παράγοντα $s^3 + (1+2\beta)s^2 + (2+2\beta)s + 3\beta$ εφαρμόζεται το κριτήριο Routh.

s^3	1	2+2β
s^2	1+2β	3β
s	$\frac{(1+2\beta)(2+2\beta)-3\beta}{1+2\beta} = \frac{4\beta^2 + \beta + 2}{1+2\beta}$	0
s^0	3β	

Για να μην έχει η περιγραφή του συστήματος πόλους στο δεξιό ημιεπίπεδο, πρέπει

$$\begin{aligned} 1+2\beta &> 0 \\ 4\beta^2 + \beta + 2 &> 0 \\ \beta &> 0 \end{aligned} \quad (23)$$

Οι ανισότητες (23) συναληθεύουν για $\beta > 0$. Καθώς δεν μηδενίζεται γραμμή της διάταξης Routh, δεν υπάρχουν ρίζες του πολυωνύμου αυτού στο φανταστικό άξονα. Έτσι το χαρακτηριστικό πολυώνυμο έχει μία ρίζα επάνω στο φανταστικό άξονα και η περιγραφή θα είναι ευσταθής αλλά όχι ασυμπτωτικά ευσταθής.

Εάν $\beta = 0$, δηλαδή $a = \pm\infty$, το χαρακτηριστικό πολυώνυμο γίνεται

$$\psi(s) = s^4 + s^3 + 2s^2 = s^2(s^2 + s + 2) \quad (24)$$

και εμφανίζει διπλή ρίζα επάνω στο φανταστικό άξονα. Η περιγραφή του συστήματος θα είναι ευσταθής εάν στην ιδιοτιμή $s=0$ της μήτρας A υπάρχουν δύο ανεξάρτητα ιδιοδιανύματα. Ο βαθμός της $sI - A = 0I - A$ είναι

$$\text{rank} \begin{bmatrix} s+\beta & 1 & 0 & 0 \\ \beta & s+\beta & 0 & -1 \\ 0 & 0 & s & -1 \\ 0 & 0 & 1 & s+1 \end{bmatrix}_{s=0, \beta=0} = \text{rank} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = 2 = n-2 \quad (25)$$

όπου 2 είναι η πολλαπλότητα της ιδιοτιμής $s=0$. Επομένως η περιγραφή του συστήματος για την περίπτωση αυτή θα είναι ευσταθής.

4.

Εάν $\alpha=1$, από τη Σχέση (2) λαμβάνεται

$$v_{C_1}(t) + v_{C_2}(t) - E = 0 \quad (26)$$

και επομένως οι τάσεις των πυκνωτών C_1 και C_2 δεν είναι ανεξάρτητες. Επιλέγοντας την $v_{C_2}(t)$ σαν μεταβλητή της περιγραφής του συστήματος, επιλύουμε ως προς $v_{C_1}(t)$ τη Σχέση (26) και αντικαθιστώντας στην (13), λαμβάνεται

$$C_2 \frac{dv_{C_2}}{dt} = C_1 \frac{dv_{C_1}}{dt} + C_3 \frac{dv_{C_3}}{dt} = C_1 \frac{d(E - v_{C_2})}{dt} + i_L = -C_1 \frac{dv_{C_2}}{dt} + i_L + C_1 \frac{dE}{dt} \quad (27)$$

ή ισοδύναμα

$$(C_2 + C_1) \frac{dv_{C_2}}{dt} = i_L + C_1 \frac{dE}{dt} \quad (28)$$

Οι Σχέσεις (10), (12) και (28) που περιγράφουν το σύστημα, για μοναδιαίες τιμές των στοιχείων γράφονται σε μητρική μορφή ως εξής.

$$\dot{\underline{x}} = \frac{d}{dt} \begin{bmatrix} v_{C_2}(t) \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix} = \underline{A}\underline{x} + \underline{B}u + \underline{B}_1 \frac{dE}{dt} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0.5 \\ 0 & 0 & 1 \\ -1 & -1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_{C_2}(t) \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} E + \begin{bmatrix} 0.5 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \frac{dE}{dt} \quad (29)$$

$$y = \underline{C}\underline{x} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_{C_2}(t) \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix}$$

Για τη μετατροπή των εξισώσεων αυτών σε εξισώσεις καταστάσεως πρέπει να απαλειφεί ο όρος dE/dt από την πρώτη μητρική εξίσωση. Αυτό επιτυγχάνεται με τη λήψη του διανύσματος καταστάσεως $\underline{\xi}$ όπως στην ακόλουθη σχέση

$$\underline{x} = \underline{\xi} + \underline{B}_1 E \quad (30)$$

Οι εξισώσεις καταστάσεως που εκκύπτουν

$$\dot{\underline{\xi}} = \frac{d}{dt} \begin{bmatrix} v_{C_2}(t) - 0.5E \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix} = \underline{A}\underline{\xi} + (\underline{B} - \underline{A}\underline{B}_1)u = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0.5 \\ 0 & 0 & 1 \\ -1 & -1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_{C_2}(t) - 0.5E \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0.5 \end{bmatrix} E \quad (31)$$

$$y = \hat{\underline{C}}\underline{\xi} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_{C_2}(t) - 0.5E \\ v_{C_3}(t) \\ i_L \end{bmatrix}$$

Αξίζει να σχολιαστεί ότι για μεγαλύτερη τιμή του α η τάξη της περιγραφής του συστήματος μειώνεται. Αυτό οφείλεται στη δημιουργία ενός βρόχου με μόνο πυκνωτές και

πηγές τάσης (C₁,E). Αυτό είναι αποτέλεσμα την εμφάνιση του όρου dE/dt στις εξισώσεις εξέλιξης του διανύσματος κατάστασης, για την αποφυγή του οποίου απαιτείται μετασχηματισμός του διανύσματος καταστάσεων σύμφωνα με τη Σχέση (30).